

WERNER HERZOG

ROMAN

Dünyanın
Alacakaranlığı

ÇEVİRİ: PINAR AKKOÇ

♥ can
çağdaş

WERNER HERZOG
DÜNYANIN
ALACAKARANLIĞI

Can Çağdaş

Dünyanın Alacakaranlığı, Werner Herzog

Almanca aslından çeviren: Pınar Akkoç

Das Dämmern der Welt

İlk (bu çeviride kaynak alınan) baskı: Carl Hanser Verlag, 2021

© 2021, Carl Hanser Verlag GmbH & Co. KG, München

© 2024, Can Sanat Yayınları A.Ş.

Tüm hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz.

1. basım: Şubat 2024, İstanbul

Bu kitabın 1. baskısı 5 000 adet yapılmıştır.

Dizi editörü: Didem Bayındır

Editör: Anıl Alacaoğlu

Düzeltili: Mert Tokur

Mizanpaj: Atahan Sıralar

Sanat yönetmeni ve kapak tasarımı: Utku Lomlu / Lom Creative (www.lom.com.tr)

Baskı ve cilt: Pasifik Ofset

Cihangir Mah. Güvercin Cad. Baha İş Merkezi A Blok No: 3/1 Z. Kat

Avcılar-İstanbul

Sertifika No: 44451

ISBN 978-975-07-6304-5

CAN SANAT YAYINLARI

YAPIM VE DAĞITIM TİCARET VE SANAYİ A.Ş.

Maslak Mah. Eski Büyükdere Cad. İz Plaza Giz, No: 9/25 Sarıyer/İstanbul

Telefon: (0212) 252 56 75 / 252 59 88 / 252 59 89 Faks: (0212) 252 72 33

canyayinlari.com

yayinevi@canyayinlari.com

Sertifika No: 43514

WERNER HERZOG

DÜNYANIN
ALACAKARANLIĞI

ROMAN

Almanca aslından çeviren

Pınar Akkoç

♥can

WERNER HERZOG, 5 Eylül 1942'de Münih'te doğdu. Ailesi İkinci Dünya Savaşı'nın sonlarına doğru Baviera'da bir köye sığınan ve zor şartlarda büyüyen Herzog 20'li yaşlarında ilk filmlerini finanse edebilmek için bir çelik fabrikasında kaynakçı olarak gece vardiyalarında çalıştı. İlk uzun metrajlı filmi *Lebenszeichen*'la (1968) Berlin Film Festivali'nde Gümüş Ayı ödülünü aldı. Yeni Alman Sineması'nın öncülerinden olan Herzog Aguirre, *der Zorn Gottes* (1972), *Stroszek* (1977), *Nosferatu: Phantom der Nacht* (1979), *Fitzcarraldo* (1982), *Mein liebster Feind* (1999), *Grizzly Man* (2005), *Rescue Dawn* (2006) *Encounters at the End of the World* (2007) gibi film ve belgesellerle Cannes Film Festivali En İyi Yönetmen Ödülü dahil birçok ödüle layık görülerek sinemadaki yerini sağlamlaştırdı. Aynı zamanda opera yönetmenliği yapan Herzog, aralarında *Buzda Yürüyüş*'ün (1978) de bulunduğu otobiyografik eserler yayımladı. 2021'de yayımlanan *Dünyanın Alacakaranlığı* yazarın ilk romanı.

PINAR AKKOÇ, 1985'te Almanya'nın Bocholt kentinde doğdu. İlk ve ortaöğrenimini Almanya'da tamamladı. İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda lisans eğitimi aldı. Aynı üniversitenin Alman Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı'nda yüksek lisans ve doktora eğitimini tamamladı. 2012'den bu yana öğretim üyesi. Eşzamanlı olarak çeviri çalışmalarına devam ediyor.

Birçok ayrıntı gerçek, bazılarıysa değil.
Yazar için önem taşıyan şey başkaydı, bu hikâyenin
kahramanıyla karşılaştığında keşfettiğine inandığı
meselenin özüydü önemli olan.

1997 yılında Tokyo'da *Chushingura* adlı operayı sahneledim. Besteci Shigeaki Saegusa eserinin dünya prömiyerini üstlenmem için uzun süre ısrar etmişti. *Chushingura* tüm Japon hikâyelerinin içinde en Japon olanı: Bir derebeyi bir seremoni esnasında tahrik edilir ve hakarete uğrar. Bunun üzerine kılıcını çeker. Bu yüzden *sepuku* yapmaya, yani intihar etmeye zorlanır. Onun kırk yedi müridi iki yıl sonra beylerine yok yere hakaret eden soyluyu bir gece yarısı yakalayıp öldürerek intikam alırlar. Yaptıklarının karşılığında öleceklerini bilirler. Aynı gün kırk yedisi birden intihar eder.

Shigeaki Saegusa Japonya'da çok saygın bir besteci. Operanın sahnelendiği dönemde televizyonda kendi şov programı vardı ve ortaya koyduğumuz bu iş biliniyordu. Akşamları en yakın ekip çalışanları uzun bir masada buluşup yemek yerlerdi. Saegusa bir keresinde geç geldi, heyecandan aklını oynatacak gibiydi. Herzog-san, dedi. İmparator beni kişiye özel bir davetle kabul etmek istediğini bildirmiş. Eğer prömiyer öncesi çok fazla telaşımız yoksa bekliyormuş. Şöyle cevap verdim: Tanrı aşkına, imparatoru ne yapayım ben, ne konuşurum ki onunla. Karşılıklı içi boş resmî sözler söylemekten ileri geçemez. Eşim Lena'nın elimi sıktığını hissettim. Ama artık çok geçti. Teklifi geri çevirmiştim.

Bu şüphesiz büyük bir gaftı. Bugün bile düşününce yer yarılrsa da içine girsem dediğim cinsten korkunç ve akılsızca. O an masadaki herkes buz kesmişti zaten. Sanki kimse nefes almıyordu. Bakışlar yere inmiş, özellikle de benden uzağa odak-

lanmıştı. Uzun süren bu sessizlik yüzünden salonda hava buz gibi olmuştu. Herhalde řu an tüm Japonya nefes almayı bıraktı, diye düşünmüştüm. Tam o an, o sessizliğin ortasında bir ses şunu sordu: Madem imparatoru görmek istemiyorsun, Japonya'da kimi görmek istiyorsun ki? Hiç düşünmeden cevap verdim: Onoda'yı.

Onoda mı? Onoda?

Evet, dedim. Hiroo Onoda. Bir hafta sonra buluřtum Onoda'yla.

LUBANG, ORMANDA BİR PATİKA

20 ŞUBAT 1974

Gece kâbuslar içinde debeleniyor. Uyandığında buz tutmuş gibi görünen doğa, durağan çıtırtı sesleri çıkaran, gündüze dönüştüğü halde bitmek bilmeyen bir rüya gibi. Kabloları bozuk neon lambalar gibi titriyor. Sabah-tan beri elektrik arızasının yol açtığı alışlageldik eziyet verici titreklige benzer bir şekilde çakıp sönüyor orman. Yağmur. Uzaklarda bir yerlerde fırtına var ama o kadar uzakta ki gök gürültüsü duyulmuyor. Bu bir rüya mı. Rüya mı bu. Genişçe bir patika, etrafı sık çalılık, yerlerde çürümeye yüz tutmuş yapraklar, yapraklardan yağmur suyu damlıyor. Orman bir an donup kalmış gibi, sabırlı bir tevazuyla yağmurun bu yüce ayininin tamamlanmasını bekliyor.

Sonra sanki bizzat oradaymışım gibi bir his: Uzakta birbirine karışmış insan seslerinin çıkardığı gürültü; neşeli sesler giderek yaklaşıyor. Ormandaki belli belirsiz sisin içinde bir siluet beliriyor. Filipinli genç bir adam hafif yokuş aşağı ilerleyen patikadan hızlı adımlarla geliyor. İlginçtir, yürürken bir zamanlar bir şemsiye olduğu anlaşılan, şimdiyse yalnızca içindeki demir iskeletten ibaret olan, yırtık pırtık kumaşların sarktığı teli sağ elinde başının üstünde taşıyor. Sol elinde büyük bir bolo bı-

çağı¹ var. Hemen arkasında kucağında yeni doğmuş be-beğiyle bir kadın ve yedi-sekiz köylü daha. Sevinçli hal-lerine neyin sebep olduğu anlaşılmıyor. Sadece hızla ilerliyorlar, başka da bir şey yok. Ağaçlardan hiç durmadan damlayan yağmur suyu, sessiz patika.

Sıradan bir patika. Sonra birden patikanın sağ kenarında, benim hemen önümde yerdeki çürümeye yüz tutmuş yapraklar kırırdıyor. Neydi bu? Ardından yine kıpırtısız bir an. Sonra yapraklardan oluşan, adeta duvar yüksekliğindeki set hareket etmeye başlıyor. Yavaşça, çok yavaşça bir yaprak adam silueti belirliyor. Hayalet mi bu? Deminden beri gözümün önünde olmasına rağmen bakıp da ne olduğunu çıkaramadığım suret bir Japon askeriymiş. Hiroo Onoda. Öyle iyi kamufle olmuştu ki, hareketsizce durduğu yeri baştan bilseydim bile göremezdim onu. Önce bacaklarındaki ıslak yaprakları alıyor, sonra da özenle vücuduna tutturduğu yeşil dalları. Yanına kamufle sırt çantasını da sıkıştırdığı çalı çırpının arasından tüfeğine uzanıyor. Elli yaşın biraz üzerinde çakı gibi bir asker; her hareketini olağanüstü bir dikkatle yapıyor. Üniforması yamalanmış parça kumaşlardan oluşuyor. Tüfeğinin dipçiğineyse şerit şerit ağaç kabukları sarılı. Pürdikkat kulak kesiliyor, sonra sessizce köy sakinlerinin yürüdüğü yöne doğru ilerleyip gözden kayboluyor. Benim önümdeyse yine aynı çamurlu patika, ama şimdi sanki yenilenmiş, farklı, hâlâ aynı ama artık sırlarla dolu. Rüya mıydı yoksa.

Aynı patika, biraz daha ilerisi. Burada genişledi. Yağmur artık ince ince yağıyor. Onoda çamurlu yoldaki ayak izlerini inceliyor, bir yandan da sürekli kulak kabartıyor, hep tetikte. Keskin bakışları aralıksız çevreyi gözetliyor.

1. Özellikle Filipinler, Malezya ve Brunei ormanlarında kullanılan büyük bir kesme aleti. (Ç.N.)

Kuř sesleri artıyor, sakince ötüyorlar. Sanki ona tehlikenin o sırada yalnızca sözlükte yer alan bir kelimedenden ibaret olduğunun garantisini veriyorlar. Doğanın esrarengiz ve pek bilinmeyen halleri. Böceklerin vızıltısı da sabit. Onoda'yla birlikte ben de duyduğum bu vızıltının saldırgan bir tavırda olmadığını, kargaşa ima etmediğini tespit ediyorum. Uzaktan bir derenin şırıltısı. Gerçi henüz bir dere görmemiştim. Sanki ben de Onoda gibi sesleri tercüme etmeye başlıyorum.

Başarılı yönetmen Werner Herzog 1997'de *Chushingura* adlı operayı sahnelemek için Tokyo'ya gider.

İkinci Dünya Savaşı sırasında Filipinler'deki Lubang Adası'nda görevlendirilen ve imparatorluk ordusu dönene kadar ne pahasına olursa olsun adayı savunmaktan vazgeçmemesi söylenen Japon askeri Onoda, Don Quijote'vari mücadelesinde pes etmek bilmeden aylarca, yıllarca, on yıllarca direrir. Savaşın çoktan bittiğinden ve dünyadaki gelişmelerden tamamen habersiz olan askerin, zamanla dilini çözdüğü ormanda sabırla beklediği tek bir haber vardır: Japonya'nın zaferi.

Görevlendirildiği adada yılmadan 29 yıl geçiren asker Onoda'nın filmlere ve kitaplara birçok kez konu olan gerçek hikâyesini bu kez büyük sinemacı Werner Herzog anlatıyor.

"Muhteşem bir ilk roman."

The New Yorker

"Titizlikle yazılmış lirik bir hikâye... Herzog, baş döndürücü gerçeklere yönelik hummalı arayışında, okurlara insanın çılgınlığına, özdisiplinine ve tahakkümüne açılan bir kapı sunuyor – kesinlikle hayatının eseri."

The Washington Post

"Alanı dar ama verimli bu türün ustasından, saplantıdan deliliğe varan çarpıcı bir öykü."

Kirkus Reviews

#almanedebiyatı #japonya #ikincidünyasavaşı #tropikorman #ada #zafer

